

5.4 Další cizí jazyk – ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ruský jazyk je vyučovací předmět, který si žák vybere z nabízených volitelných cizích jazyků v rámci oboru Další cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání ve výuce cizího jazyka směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Ruský jazyk (jako další cizí jazyk) se začíná vyučovat v tercii 3 hodinami týdně. S jeho výukou se pokračuje v kvartě – také 3 hodiny týdně.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	0	0	3	3

Konkrétní vzdělávací obsah pro třídu určuje vyučující ve svém tématickém časovém plánu na daný školní rok. Skupiny pracují ve třídách vybavených audiovizuální technikou a v počítačové učebně. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka dalšího cizího jazyka na NG směřuje více než k ovládnutí cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka: poslech – rozhovor – samostatný ústní projev – čtení – psaní.

Ve výuce cizího jazyka jde především o praktické dovednosti (aby se žáci uměli představit, zeptat na cestu, nakoupit v obchodě, objednat si v restauraci...). Cílem výuky je také probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytvoření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v běžných situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum. Slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Při výuce se pracuje s tištěnými i audiovizuálními materiály, zařazuje se používání cizího jazyka v kombinaci s počítačem a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. Vyučující vhodně využívá odlišnosti žáků v různých činnostech. Podporuje další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s rusky mluvícími osobami (prostřednictvím internetu a osobními kontakty). Zvládnutí ruštiny napomůže i lepší komunikaci s lidmi mluvícími dalšími slovanskými jazyky (slovenština, lužická srbština, polština). Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy, exkurze apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu RUSKÝ JAZYK

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost - připravujeme je na celoživotní učení.
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.

- Učíme žáky práci s chybou, učíme trpělivosti, povzbuzujeme

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů (problémy byly, jsou a budou a jsou výzvou).
- Učíme žáky problémy řešit vytvářením praktických problémových situací.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Akceptujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Zařazujeme týmovou spolupráci při řešení problému.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (časopis, různé prezentace...).
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- Učíme žáky naslouchat druhým (nezbytný prvek mezilidské komunikace).
- Přípravujeme žáky na komunikaci s jinými lidmi v různých situacích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky pracovat v týmech, uvědomovat si vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci jednotlivých členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Neustále sledujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- V hodnocení žáků se snažíme používat prvky pozitivní motivace.
- Jsme ochotni vždy žáky vyslechnout a podat jim pomocnou ruku.
- Vedeme také žáky k pomoci druhým.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní způsoby a podmínky, vedeme žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Motivujeme žáky k dosažení vybraného povolání.
- Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) upozorňujeme žáky na lepší možnosti uplatnění při zvládnutí vyučovaného cizího jazyka.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
- 1.2. rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
- 1.3. rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
- 1.4. rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku
- 1.5. používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 2.1. sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
- 2.2. reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
- 2.3. napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace

Další cizí jazyk - ruský jazyk - tercie

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíly, shody a podobnost mezi českou abecedou a azbukou, hláskuje, opakuje, učí se přízvuky - umí pozdravit, omluvit se, poděkovat, poprosit - rozumí pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje, chápe zadání cvičení v učebnici - rozumí krátkým dialogům a popisům v učebnici - odpoví na jednoduché otázky, plní příkazy učitele - sestaví jednoduché dialogy nebo sdělení související se životem - umí vytvořit větu oznamovací i otázky, zápor, aplikuje základní pravidla ruské intonace tázacích, oznamovacích a zvolacích vět - umí se představit, představí i jinou osobu - užívá jednoduché obraty, aby se zeptal, jak se komu daří, kde bydlí, kolik mu je let, - zvládá základní obraty při telefonování - umí vyjádřit, čím kdo je nebo čím chce být (kdo kde pracuje) - odstraňuje jazyková nedorozumění (slova podobně znějící v ruštině i češtině, která ale mají jiný význam) - zná z paměti pořadí písmen azbuky a používá abecední slovník v učebnici - umí pracovat se středním cizojazyčným slovníkem 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - azbuka tištěná, psaná a výslovnost - základní poučení o přízvuku (rozlišení přízvučných a nepřízvučných slabik) - pohyblivý přízvuk u sloves - přítomný čas sloves (I. a II. časování) - zápor u sloves „не a zápor celkový „нет» - intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět - výslovnost tvrdých a měkkých hlásek - časové údaje - užití osobních zájmen v 1. – 4. pádě - budoucí čas - přivlastňovací zájmena v 1. pádě jedn. a množ. čísla - základní číslovky 1 – 100 - řadové číslovky 1 - 30 <p>Tématické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - představování - pozdravy , setkání a loučení, telefonování - na návštěvě v ruské rodině - povolání a co lidé dělají - pozvání do kina a divadla - vyjadřování dojmů z divadelního představení - volný čas a zájmová činnost - psaní adresy 	<p>Ú, T, Ps, ŘR, MoS, SÚ, Di, PP</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.5</p> <p>OVO: 2.1, 2.2., 2.3</p> <p>OVO: 3.1</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět

Další cizí jazyk - ruský jazyk - kvarta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napodobuje výslovnost učitele a mluvčího z nahrávek - čte nahlas a foneticky správně texty z učebnice nebo z časopisu (přiměřené náročnosti) - vyhledá v textu odpovědi na otázky nebo žádané údaje - reaguje na jednoduché otázky - rozumí textům s malým množstvím neznámých slov, odhaduje pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu - vyhledá základní informace, např. kde se hraje nějaký film a v kolik hodin začíná - řeší situace, jak si o něco říci a adekvátně reaguje na žádost druhého - reprodukuje čtený nebo poslouchaný text v češtině - sestaví dialog na dané téma - zapojí se aktivně do konverzace dalších osob - prezentuje krátké básničky (nebo písničky), reprodukuje přiměřeně obtížný text - orientuje se v situaci a dokáže se zeptat na místo a čas - řekne, o jaké věci má/nemá zájem v obchodě, pomáhá si gesty - napíše režim dne, orientuje se v rozvrhu hodin a učebních předmětech - dokáže oslovit i neznámého člověka, pozdraví, omluví se, představí se, zeptá se na neznámou věc, na požadovanou informaci - napíše pozdrav na pohlednici, blahopřání (Nový rok, narozeniny) - používá abecední slovník v učebnici - umí pracovat s velkým cizojazyčným slovníkem 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování fonetiky – cvičení - procvičování přivlastňovacích zájmen - vyjadřování data - skloňování osobních zájmen - vazby „zajímat se o co, zabývat se čím“ - minulý čas - vykání - pohyblivý přízvuk u dalších sloves, časování - skloňování podstatných jmen mužského i ženského rodu v jedn. čísle - věty typu как пройти, попасть - jména neživotná a životná - datum - 1. 2. a 4. pád množ. čísla - vyjádření možnosti, nemožnosti a zákazu - skloňování podstatných jmen středního rodu - nesklonná podstatná jména - vyjádření srovnání - vazby s přeložkami после – по - vazby odlišné od češtiny: např. похож на кого, для + 2. pád <p>Tématické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kino a divadlo - Studium a předměty - Orientace ve městě a dopravní prostředky - Prohlídka města a pamětihodnosti - Vzhled a charakter člověka 	<p>Ú, T, ŘR, Ps, MoS, SÚ, Di, PP, Pís, PS, V</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>OVO: 2.1, 2.2., 2.3</p> <p>OVO: 3.1</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět